

Beleidsregel Tijdelijk verblijf elders in verband met mantelzorg Hollands Kroon Participatiewet 2026

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hollands Kroon

gelet op artikel 22a lid 4 en 40 lid 3 van de Participatiewet;

gelet op artikel 1:3 lid 4 en 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;

besluit:

vast te stellen de Beleidsregel tijdelijk verblijf elders in verband met mantelzorg Hollands Kroon Participatiewet 2026

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

- a. mantelzorg: onbetaalde, niet-professionele zorg die langdurig en intensief wordt verleend aan een hulpbehoevende door iemand uit diens sociale omgeving (familie, vriend, buur), waarbij de zorg rechtstreeks voortvloeit uit een bestaande sociale relatie en de gebruikelijke zorg overstijgt, en waarbij zonder deze mantelzorg opname in een Wlz-instelling of vergelijkbare intramurale voorziening aan de orde zou zijn;
- b. tijdelijk verblijf elders: een situatie waarin de belanghebbende tijdelijk verblijft op een ander adres dan het BRP-adres, uitsluitend om mantelzorg te verlenen of te ontvangen.

Artikel 2. Doel van de beleidsregel

Het doel van deze beleidsregel is te voorkomen dat tijdelijk verblijf elders in het kader van mantelzorg leidt tot:

- a. beëindiging of opschorting van de bijstandsuitkering;
- b. toepassing van de kostendelersnorm.

Artikel 3. Voorwaarden

1. Het tijdelijk verblijf elders moet uitsluitend verband houden met het verlenen of ontvangen van mantelzorg.
2. De belanghebbende meldt het tijdelijk verblijf vooraf of zo spoedig mogelijk bij het college.
3. De mantelzorgsituatie wordt aannemelijk gemaakt door:
 - a. Een schriftelijke verklaring van de zorgvrager of zorgverlener, waarin de aard en duur van de mantelzorg wordt beschreven;
 - b. Eventueel aanvullende bewijsstukken, zoals:
 - i. een indicatie op grond van de Wmo of een zorgplan;
 - ii. een verklaring van een (huis)arts of andere medische professional, indien de noodzaak van mantelzorg niet anderszins voldoende aannemelijk kan worden gemaakt.
 - c. Indien er twijfel bestaat over de mantelzorgsituatie, kan het college medische informatie opvragen, mits:
 - i. de belanghebbende hiervoor schriftelijk toestemming geeft;
 - ii. de opvraag beperkt blijft tot informatie die noodzakelijk is voor de beoordeling van het recht op bijstand.

Artikel 4. Duur van het tijdelijk verblijf

1. Het tijdelijk verblijf kan maximaal 6 maanden duren.
2. Het college kan éénmalig verlenging toestaan tot maximaal 12 maanden indien de mantelzorgsituatie voortduurt en dit noodzakelijk is.
3. Na 12 maanden is geen verdere verlenging mogelijk. Indien de mantelzorgsituatie daarna nog voortduurt, beoordeelt het college of andere voorzieningen (bijvoorbeeld Wmo) passend zijn.

Artikel 5. Gevolgen voor het recht op bijstand

1. Het tijdelijk verblijf elders wordt niet aangemerkt als wijziging van het hoofdverblijf.
2. De kostendelersnorm wordt niet toegepast op basis van het tijdelijk verblijf.

Artikel 6. Bijzondere omstandigheden

Het college handelt overeenkomstig deze beleidsregel, tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregels te dienen doelen.

Artikel 7 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsregel treedt in werking op de dag na de bekendmaking en werkt terug tot en met 1 januari 2026.
2. Deze beleidsregel wordt aangehaald als: 'Beleidsregel tijdelijk verblijf elders in verband met mantelzorg Hollands Kroon Participatiewet 2026'.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hollands Kroon van 16 december 2025.

Het college van burgemeester en wethouders,

*secretaris,
H. van der Woude*

*burgemeester,
A. van Dam*

Toelichting op de beleidsregel Tijdelijk Verblijf Mantelzorg

Waarom deze regels?

De Participatiewet is per 1 januari 2026 aangepast om te voorkomen dat bijstandsgerechtigden die tijdelijk elders verblijven voor mantelzorg, hun uitkering verliezen of te maken krijgen met de kostendelersnorm. Deze beleidsregels geven uitvoering aan die wettelijke bepaling.

Wat is mantelzorg?

Mantelzorg is intensieve, onbetaalde zorg door iemand uit de sociale omgeving van de hulpbehoevende (familie, vriend, buur). Het gaat om zorg die verder gaat dan gebruikelijke hulp en waarbij zonder deze mantelzorg opname in een Wlz-instelling of vergelijkbare voorziening nodig zou zijn.

Wat is tijdelijk verblijf elders?

Dit is een situatie waarin de belanghebbende tijdelijk op een ander adres verblijft, uitsluitend om mantelzorg te verlenen of te ontvangen.

Toestemming voor onbepaalde tijd is niet mogelijk, omdat mantelzorg in de context van deze regeling per definitie tijdelijk is.

Waarom?

- De Participatiewet (artikel 40 lid 3 en artikel 22a lid 4) gaat uit van een tijdelijk verblijf elders. Het doel is om een praktische oplossing te bieden voor een tijdelijke situatie, niet voor een structurele verhuizing.
- Mantelzorg is in deze regeling bedoeld als overbrugging: zonder deze zorg zou opname in een Wlz-instelling nodig zijn, maar het is niet bedoeld om een permanent woonadres te creëren.
- Daarom is in de beleidsregels een maximumduur van 12 maanden opgenomen, waarna geen verlenging meer mogelijk is. Daarna moet gekeken worden naar andere voorzieningen (bijvoorbeeld Wmo of Wlz).

Risico bij onbepaalde toestemming

- Het zou feitelijk een wijziging van hoofdverblijf impliceren, wat strijdig is met de wet.
- Het kan leiden tot onduidelijkheid over de toepassing van de kostendelersnorm en de bijstandsvoorwaarden.

Belangrijkste punten:

- Geen gevolgen voor bijstand: Het tijdelijk verblijf telt niet als wijziging van hoofdverblijf en de kostendelersnorm wordt niet toegepast.
- Voorwaarden: Het verblijf moet gemeld worden en aannemelijk gemaakt worden met een verklaring van zorgvrager/zorgverlener en zo nodig aanvullende bewijsstukken (Wmo-indicatie, artsverklaring).
- Duur: Maximaal 6 maanden, éénmalige verlenging tot 12 maanden. Daarna geen verlenging meer mogelijk; andere voorzieningen (bijv. Wmo) kunnen worden ingezet.

- Bij twijfel: Het college mag medische informatie opvragen, maar alleen met toestemming en beperkt tot wat nodig is.
- Hardheidsclausule: Afwijken mag bij bijzondere omstandigheden.

Inwerkingtreding

De regels gelden vanaf 1 januari 2026 en blijven van kracht zolang de wettelijke bepaling geldt.